

Vážení uživatelé JIB,

od října 2005 budete moci používat Jednotnou informační bránu ve zcela nové podobě. Bude postavena na nových verzích nástrojů, které v JIB používáme - MetaLib v3 a SFX v3. Nová JIB přináší vylepšené uživatelské rozhraní, které by mělo zajistit snažší a pohodlnější prohledávání katalogů a databází. JIB se nyní rozšiřuje o množství nových informačních zdrojů, přehlednější nabídku přidávaných služeb SFX a seznamy dostupných elektronických časopisů.

V tomto čísle zpravodaje najdete první podrobnější informace k nejzajímavějším novinkám, abyste se mohli s novou tváří JIB seznámit ještě před uvedením do provozního režimu. Podrobnější informace přinese další číslo zpravodaje a připravovaný informační portál věnovaný nové verzi, kde budou zveřejněny všechny potřebné informace o využití, pracovních postupech, nastavení apod. Přejeme prosluněné, barevné babí léto!

Řešitelský tým

Na čem pracujeme

Novou verzi JIB si můžete vyzkoušet na adrese <http://www.jib.cz:8331/>, zatím v testovacím provozu.

Na doladění všech funkcí JIB průběžně pracujeme. Do „ostrého“ provozu, který je naplánován na konec měsíce října 2005, bude JIB doplněn o následující služby, které v testovací verzi chybí :

- možnost autoregistrace
- česká verze nápovědy
- informační portál JIB s materiály pro uživatele z řad veřejnosti, informacemi pro spolupracující knihovny a související dokumenty

Jak využívat novou verzi JIB

Nová verze Jednotné informační brány výrazně zpřehledňuje vyhledávací postupy a nabízí hned několik nástrojů pro vyhledávání. Můžete si vybrat jeden konkrétní zdroj, předvybrané sady zdrojů, zdroje z jedné kategorie nebo si vytvořit vlastní skupiny oblíbených zdrojů. Bez ohledu na způsob výběru zdrojů je k dispozici základní a pokročilý vyhledávání. V základním probíhá vyhledávání ve všech polích současně, zatímco v pokročilém je možné dotaz upřesnit pomocí polí autor, název, předmět, rok či ISBN/ISSN a boolovských operátorů. V horní navigační liště nalezneme čtyři základní moduly JIB, kterými se budeme dále podrobněji věnovat.

Snadné hledání

Po vstupu do JIB můžete začít hledat pomocí modulu Snadné hledání, který obsahuje několik skupin předem vytipovaných zdrojů (tzv. předvybrané sady). Po klepnutí na název skupiny se vždy zobrazí přehled zařazených zdrojů. Výhodou snadného hledání je, že pro vyhledávání není nutné vybírat z nabídky žádné konkrétní zdroje (katalogy, databáze...), stačí si vybrat některou skupinu zdrojů, které jsou předem připraveny. Registrovaní uživatelé si mohou v osobním profilu (Můj prostor) vytvářet vlastní skupiny zdrojů, které pak využívají ve snadném i profi hledání. Snadné hledání se svým pojetím blíží vyhledávání v Google.

Nalézt zdroje

Modul Nalézt zdroje poskytuje několik možností, jak si vybrat zdroje pro vyhledávání. V záložce Název můžete listovat zdroji podle abecedy nebo hledat podle jednotlivých slov z názvu zdroje, záložka Vyhledat nabízí jednoduchý formulář pro hledání zdrojů podle jejich názvu, poskytovatele, kategorie, do které je zdroj zařazen, typu zdroje nebo podle libovolného slova z popisu zdroje a v záložce Kategorie zjistíte, jaké zdroje jsou shromážděny v jednotlivých předmětových kategoriích. Zdroje, které jsou označeny ikonkou lupy, můžete začít rovnou prohledávat. Ikona znaménka plus slouží k přidání libovolného počtu zdrojů do osobního profilu (Můj prostor). Z těchto vybraných zdrojů jsou poté vytvářeny vlastní skupiny zdrojů. Tato služba je dostupná pouze registrovaným uživatelům.

Profi hledání

Modul Profi hledání v sobě kombinuje možnosti modulů Snadné hledání a Nalézt zdroje, kromě toho přináší možnost paralelního prohledávání více zdrojů v libovolné kombinaci. Je určen zkušenějším uživatelům, kteří se dobře orientují v nabídce informačních zdrojů a potřebují vytvářet různé rešerše z variabilního výběru zdrojů.

Můj prostor

Modul Můj prostor nabízí své služby registrovaným i neregistrovaným uživatelům, avšak v rozdílné míře. Neregistrovaný uživatel může použít pouze přidávání vybraných záznamů do e-schránky, jejíž obsah se však po jeho odchodu z JIB vymaže. Naproti tomu registrovaný uživatel má k dispozici osobní profil, ve kterém má možnost vytvářet, mazat, přejmenovávat nebo přetvářet vlastní skupiny zdrojů (Moje zdroje). Tyto skupiny se přihlášenému uživateli objevují i mezi předvybranými sadami ve snadném hledání a ve skupině Moje databáze v profi hledání. Dále může pracovat s dříve zadanými dotazy (Historie), měnit předvolby rozhraní atd.

Novinky na první pohled

Proč má JIB více možností jak nalézt dokument?

Profi i snadné hledání nabízejí stejné možnosti vyhledávání (základní nebo pokročilé). Rozdíl mezi profi a snadným hledáním spočívá především v tom, komu jsou určeny. Snadné vyhledávání slouží uživateli, kteří nemají přehled o informačních zdrojích a chtějí vyhledávat podobně jako v internetových vyhledávačích. Naproti tomu profi vyhledávání je určeno pro zkušenější uživatele, kteří vyžadují svobodnou volbu při výběru zdrojů a rozšířené možnosti při práci s výsledky. Ve snadném vyhledávání jsou připraveny vyhledávací sady s předvolenými zdroji, zatímco v profi vyhledávání je nutno zdroje nejprve určit.

Přehlednější informace o licencovaných zdrojích

Pomocí dvou ikonek jsou označeny licencované zdroje, se kterými uživatel nemá aktuálně oprávnění pracovat. U neregistrovaných uživatelů je to symbol zámku, pro registrované uživatele jsou tyto zdroje označeny ikonkou zákaz vstupu. Možnost využívání licencovaných zdrojů vždy závisí na IP adrese počítače, ze kterého se uživatel do JIB přihlašuje.

Předvybrané sady

Chcete vědět, zda se určitá kniha nachází v českých knihovnách? Zajímá vás, jaké zahraniční knihy a články vyšly na určité téma? Hledáte české články? Připravili jsme pro vás tzv. předvybrané sady zdrojů, které jednoduchým a rychlým způsobem pomohou nalézt odpovědi na nejběžnější typy dotazů. Předvybrané sady naleznete ve snadném i profi hledání.

Knihy dostupné v ČR	Zahraniční knihy
CASLIN - souborný katalog ČR	Library of Congress Online Cat
UK - souborný katalog	BIBSYS - souborný katalog
SKAT - souborný katalog	OLIS - souborný katalog
MUNI - souborný katalog	IDS Basel/Bern
VUT Brno - souborný katalog	IDS NEBIS
VŠE - souborný katalog	IDS St Gallen
	IDS Zurich Universitat
	National Library of Medicine
	National Library of Canada
České články	Zahraniční články*
NK - článková bibl. (ANL)	HighWire Press
SKAT - články	PubMed
VK Olomouc - články	Ebsco - MasterFILE Premier
KK Karlovy Vary - články	PQ - ABI/Inform
MUNI - články	Ebsco-Acad. Search Premier

* Kromě HighWire Press a PubMed jsou všechny článkové databáze z této sady licencované. Přístup je povolen na základě IP adresy počítače, ze kterého uživatel do JIB vstupuje. Sada je nedostupná v případě, ve kterém obsahuje více než 70% licencovaných zdrojů, ke kterým uživatel nemá právo přístupu.

Přidané služby

SFX v rámci JIB zajišťuje propojení od bibliografických záznamů k plným textům článků v elektronických časopisech, k rezervaci knih v knihovnách, ke službě elektronického dodání dokumentu a propojení na další kontextově relevantní služby jako například nákup knihy v internetovém knihkupectví nebo vyhledání textu dokumentu na WWW.

Nová struktura nabídky služeb

Nabídka SFX služeb je nyní nově přehledněji dvouúrovňově uspořádána. V první úrovni jsou základní služby, které nabízí přímé získání textu dokumentu. V druhé úrovni jsou pak služby doplňkové.

Jak ověřit dostupnost dokumentu v knihovně prostřednictvím

Zcela nově je řešeno zjišťování dostupnosti dokumentu v knihovnách. V nabídce SFX je zobrazen odkaz na přehled dostupných exemplářů v elektronickém katalogu Národní knihovny (báze NKC), pokud je v bázi NKC dokument nalezen. Pro rezervaci dokumentu v dalších knihovnách z ČR je možné spustit vyhledávání dokumentu pomocí JIB. Knihovny jsou pro přehlednost rozděleny do tří skupin. JIB vyhledá dokument ve všech knihovnách zvolené skupiny, v podrobnostech záznamu dokumentu je přímý odkaz na rezervaci exempláře v knihovně, která dokument vlastní. Dostupnost dokumentu na území ČR lze ověřit také prostřednictvím Souborného katalogu ČR CASLIN.

Rozšíření nabídky zdrojů

Nově byly do přidaných služeb zapojeny další zdroje. Možnost získat plný text článku byla rozšířena o časopisy z databází Kluwer a Wiley InterScience. Do nabídky byl zapojen i Google Scholar, který je zaměřený na vyhledávání „odborných“ textů (vědecká literatura, disertace, odborné publikace připravované k tisku atd.) na internetu. Při hledání může Google nalézt více relevantních výsledků než běžné webové vyhledávače.

V případě nouze ...

Pokud v nabídce SFX nenajdete odkaz, který Vás dovede k textu požadovaného dokumentu, můžete vždy využít dvě služby, kde najdete pomoc. Vybráním „Ptejte se JIB support“ můžete odeslat dotaz týmu podpory JIB, vybráním „Ptejte se knihovny“ můžete odeslat dotaz některé z knihoven poskytujících tuto službu.

Seznamy e-časopisů

Ze znalostní báze jsou automaticky generovány seznamy elektronických časopisů. První seznam obsahuje volně přístupné elektronické časopisy. Další seznamy obsahují časopisy přístupné čtenářům knihoven - předplácené elektronické časopisy knihovnou a volně přístupné časopisy.

Seznamy je možné listovat podle abecedy, prohledávat podle slov z názvu časopisů, prohledávat podle oborového zaměření nebo podle databázového centra, které elektronický časopis zpřístupňuje.

Seznamy časopisů je k dispozici na <http://uvt.cuni.cz/JIB-12.html>.